

R.OOMKENS
NOORDBROEK.

NOORDPROEK, 6 Juni 1947.

Ministerie van Onderwijs, Kunsten en
Wetenschappen
Afd. "Monumentenzorg"

's-Gravenhage.

Ondergeteekende, R.Oomkens was tot Augustus 1942 eigenaar van een windmolen, gedurende een hevig onweer werden de wieken afgeslagen en de askan vernield, nadien wordt de zaak door elektrische stroom aangedreven.

Waar hier dus niet sprake is van een windmolen, zou ondergeteekende gaarne vernemen of zijn molen valt onder het sloopverbod voor windmolens en zoo ja, dan verzoekt hij ontheffing van dit verbod en vergunning tot slooing over te mogen gaan.

Gaarne een gunstige beslissing wachtend,

w.g.R.Oomkens.

AMSTERDAM-C., 23 October 1947

Aan Zijne Excellentie
den Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen,
's-GRAVENHAGE.

Excellentie,

In Juni j.l. ontvingen wij met Uw kantschrijven nr. 39634 het hierbij teruggaande verzoek van den heer R. Oomkens te Noordbroek om een sloopvergunning te mogen ontvangen, om nader advies.

Zooals gebruikelijk is, werd dit geval in handen gesteld van onzen districts-inspecteur in Groningen, die ons heden het hierbij ingesloten rapport doet toekomen.

Uit een en ander zal U blijken, dat voor dit geval zeker geen sloopvergunning moet worden gegeven. Vertrouwelijk kunnen wij hieraan toevoegen, dat het in het voornemen ligt opnieuw met den heer Oomkens in onderhandeling te treden, als hem eenmaal bekend is, dat hem geen sloopvergunning wordt verleend.

Wij hopen te bereiken, dat te gelegerener tijd een verzoek om subsidieverleening voor dezen molen door ons kan worden ingediend.

Vertrouwende U hiermede naar genoegen te hebben ingelicht,

Met de meeste hoogachting,

Uw dw.,

w.g. van Tienhoven

Voorzitter.

PROVINCIALE PLANOLOGISCHE
DIENST IN GRONINGEN

bijl. 180-180

Rapport onderzoek wind pel en korenmolen
van den Heer R. Oomkens te Noordbroek.

Deze kapitale achtkantstellingmolen met een vlucht van 22.80 M¹, een steenen onderbouw van c.a. 16.- M¹ hoogte, staat bovendien op een verhoging van het dorp (molenberg).

De molen is behalve de laatste stormschede , waardoor de bovenas en beide roeden verloren zijn gegaan in besten staat van onderhoud.

Deze molen de hoogste in de provincie, wellicht de hoogste in geheel Nederland, is een sieraad voor het dorp en van verre in den omtrek te zien, het verlies van deze molen moet in ieder geval voorkomen worden en de eigenaar vooralsnog geen sloopvergunning gegeven worden. De herstellingskosten met nieuw materiaal zullen naar raming f 12000.- tot f 14000.- bedragen.

Met goede gebruikte materialen als die te krijgen zijn zal het bedrag beduidend minder worden.

Wellicht bestaat de kans dat door bemiddeling van verschillende instans- ties de molen kan worden behouden, waarvoor goede hoop bestaat.

Groningen, October 1947.

J.Wiertsema
Technisch Adviseur
Oud Molenmaker.

RIJKSCOMMISSIE VOOR DE MONUMENTENZORG.

No. 6100

's-GRAVENHAGE, 20 November 1947

Onderwerp:

Windkorenmolen
te Noordbroek (Gr.)

Naar aanleiding van Uw aan Zijne Excellentie de Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen gericht schrijven d.d. 6 Juni 1947, betreffende nevensvermeld onderwerp, welke brief in onze handen ter afdoening is gesteld, deelt onze Commissie U mede, dat zij vooralsnog geen termen aanwezig acht de door U gevraagde sloorvergunning voor Uw windkorenmolen te Noordbroek te verlenen.

Blijkens ontvangen inlichtingen verkeert Uw kapitale achtkante stellingmolen in uitstekende staat, behoudens dat ten gevolge van een storm de bovenas en de beide roeden verloren zijn gegaan.

Onze Commissie geeft U in overweging de windbemaling niet prijs te geven en te besluiten tot herstel van deze molen. Mochten de kosten hiervan voor U te zwaar zijn dan kan aan Zijne Excellentie de Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen een "rijksbijdrage in die kosten worden gevraagd.

De Vereniging "De Hollandsche Molen", Rokin 92-96 te Amsterdam, die een technisch adviseur in dienst heeft, zal U ongetwijfeld gaarne gratis advies geven betreffende de mogelijkheid van het herstel van Uw molen, het verkrijgen van molens materialen enz.

DE RIJKSCOMMISSIE VOOR DE MONUMENTENZORG,

w.g. Berestejn , Voorzitter

w.g. Visser , Secretaris

de weledele Heer
R. Oomkens
NOORDBROEK. (Gr.)

PROVINCIALE PLANOLOGISCHE
DIENST IN GRONINGEN

lijst. No. 150.

NOORDBROEK, 22 November 1947

Aan
de Heer Secretaris Rijkscommissie voor de Monumentenzorg
Smidswater 7
's-Gravenhage.

Weled. Gestr. Heer.

Naar aanleiding van het ontvangen schrijven nr 6100 van 20 Nov. j.l., meen ik nog enige nadere inlichtingen te moeten verstrekken. Niet slechts ontbreken aan mijn molen as en wieken, doch ook de stelling heeft noodig reparatie, terwijl twee riethoorden en twee velden van het dak vernieuwd moeten worden; voor dit laatste is ca 2 M³ machinaal hout noodig en zal deze reparatie ongeveer f 800,- kosten; voor de stelling is het benodigde hout 1 M³ en komen de kosten op ongeveer f 300,-. Dan zijn de kosten voor jaarlijks onderhoud aan verf en teer van het bovenstuk ruim f 300,-. De kosten voor het aanbrengen van as en wieken liggen tussen f 12.000,- en f 15.000,- en al zou de Rijksbijdrage geheel deze kosten dekken; dan zal ik nog niet weer tot windbemaling overgaan. De kwestie is n.l., dat bij machinale bemaling het werk door één persoon kan worden verricht, terwijl bij windbemaling gerekend moet worden op twee man personeel, daar niet altijd gerekend kan worden op voldoende wind en ophalen en bezorgen van het maalgoed op vaste tijden en dagen dient te geschieden. Voor deze extra loonuitgave is de omzet niet voldoende, waarbij nog komt, dat de veestapel in de laatste jaren in deze streken met z.g.n. gemengde boerenbedrijven een groot achteruitgang vertoont en vermoedelijk ook nietmeer in die mate van de vooroorlogse jaren terug zal komen.

Dan is er een neiging bij de boer om zelf eigen graan te malen, waartoe de mechanisatie, door aanschaffing van tractoren, die ook een molentje kunnen doen draaien, het zijne bijdraagt. Omzetting in een industriemolen voor de fabricatie van bloem en het pellen van gort is in de tegenwoordige omstandigheden niet wel mogelijk, daar de betreffende vakgroepen geen nieuwe leden willen accepteren; trouwens al zou mijn molen voor de pellerij worden ingeschakeld, dan zou toch de toewijzing van gerst voor de laagste klasse niet voldoende zijn om deze extra kosten te motiveeren. Om de concurrentie het hoofd te kunnen bieden was ik van plan het bovenstuk, dat de onderhoudskosten meebrengt, af te breken en in het muurwerk, behalve de maalinrichting en pellerij zoo economisch mogelijk in te richten, dat één man gemakkelijk het werk kan doen; nog pakhuisruimte in te richten waar 150 ton graan geborgen kan worden. Door dat de stijlen en balken nog in goede staat verkeerden is de onbrengst ruim voldoende om de vertimmering te kunnen bekostigen. Na deze uiteenzetting zal Ued. begrijpen, dat ik geen advies in zal winnen bij de Ver. "De Hollandsche Molen", omdat ik reeds de kwestie van alle kanten heb bekeken en met mijn molenmaker besprekingen heb gevoerd.

Waar het mij niet juist lijkt om de boel eerst te laten uitslorderen en verrotten, voor tot afbraak kan worden overgegaan, verzoek ik Ued. de kwestie nog eens in Uw College in bespreking te willen brengen en alsnog een gunstig advies voor afbraak in overweging te willen nemen.

Gaarne spoedig antwoord wachgend, inmiddels

Hoogachtend

w. g. R. Oomkens.